

1936

2019

DE VERENIGING EN HAAR HOUTRUSTKERK

Wanneer blijkt dat de meerderheid van de modernisten (met een eigen visie op het wezen van kerk en belijdenis) van de Nederlandse Protestantenvbond in 1904 niet voor een rol in de richtingenstrijd voelt, worden tussen 1904 en 1907 Verenigingen van Vrijzinnige Hervormden opgericht, zo ook de Vereeniging van Vrijzinnig Nederlandsch-Hervormden te 's-Gravenhage.

Noodgedwongen gaan de Haagse vrijzinnigen hun kerkdiensten in schoollokalen houden, als na een moderne periode in de tweede helft van de negentiende eeuw weer uitsluitend orthodoxe prediking in de Haagse Hervormde Kerk wordt toegestaan.

Vanaf 1905 tot en met 1949 is er een gestage toename van het ledenaantal: 1905 (92) – 1917 (circa 400) – 1932/33 (1192) – 1939 (2009) – 1949 (2920); daarna neemt het aantal leden voortdurend af. Eind 2018 is het ledental weer bij af: 88.

Een eerste vrijzinnige predikant van de vereniging komt in 1929 en in 1936 wordt onder het voorzitterschap van mej. dr. Nicolette A. Bruining (medeoprichter van de Vrijzinnig Protestantsche Radio Omroep) en op initiatief van ds. Arie Trouw aan de Beeklaan (op de hoek van de Houtrustweg) een eigen kerk en kosterij gebouwd.

De architect is de heer L. Bok, die van 1930 tot en met 1952 secretaris en vicevoorzitter van de vereniging is. De kerk en de kosterwoning vertonen nog veel elementen van de Nieuwe Haagse School, de bouwstijl van het interbellum. De achttien gebrandschilderde glas-in-loodwapens en de twee ronde gebrandschilderde glas-in-loodramen zijn gemaakt door P.A. Hofman te Den Haag.

Het orgel is in 1937 volgens het electro-pneumatische kegelladesysteem gebouwd door de firma Johannes Klais te Bonn, onder advies van Carel Pleijsier en in samenwerking met de firma H.W. Flentrop te Zaandam. Het Klais-orgel heeft 28 sprekende registers, verdeeld over drie manualen en een pedaal.

In 1965 heeft de bouwkunst van het brutalisme (béton brut = ruw onbewerkt beton) het inwendige van de kerk totaal veranderd: de oude inventaris verdween en het liturgisch centrum verhuisde van oost naar west. De kerkvloer, de avondmaalstafel, de preekstoel, het doopvont, alles werd kiezel en cement.

De in 1936 door mej. dr. N.A. Bruining geschonken luidklok is tijdens de Duitse bezetting afgevoerd; de in 1949 door de firma Gebr. Van Bergen torenklokgieterij "Concordia" te Midwolda geleverde bronzen luidklok "Nicolette" draagt de tekst:

Hoort mijn stem, ik roep U allen
Komt tot Hem, die vrede bracht
Na bitt're strijd en bange nacht.

Houtrustkerkgemeente

Vrijzinnige Wijkgemeente van Bijzondere Aard van de Protestantse Gemeente van 's-Gravenhage
Vereniging van Vrijzinnige Protestanten te 's-Gravenhage e.o.

Postadres: Beeklaan 535
2562 BE 's-Gravenhage
Telefoon: 070-3 45 72 91
houtrustkerk@gmail.com

Aan de leden en verenigingen van
de Vrijzinnige Protestanten in Zuid- Holland

Den Haag, 20 mei 2019

UITNODIGING voor de ONTMOETINGSZONDAG van de VVP ZUID- HOLLAND op zondag 25 augustus 2019

Het programma ziet er als volgt uit:

- 09.45 uur Ontvangst met koffie en thee
- 10.15 uur Inzingen nieuwe liederen met cantor-organist Marieke Stoel
- 10.30 uur Kerkdienst over thema 'Kwetsbaarheid' met ds. Karl van Klaveren
- 11.30 uur Ontmoeting met koffie en thee
- 12.15 uur Korte toespraak van Joke Hoogakker, voorzitter van de Haagse vereniging
- 12.30 uur Lunch verzorgd door Pien en onze koster Margriet Lagadeau
- 13.15 uur Voorbereiding op het programma van de middag.

Voor het middagprogramma kunt u kiezen uit:

- a. **Stadswandeling 'Joods Den Haag'**, waarbij we met een gids de oude joodse wijk bezoeken, waar nu 'China Town' is. De synagoge daar is nu een moskee. (1 uur)
- b. **Stadswandeling 'Armenzorg en de Haagse diaconie'**, waarbij een gids ons langs liefdadigheidshofjes en andere markante plekken van diakonaal Den Haag voert. (1 uur)
- c. **Stadswandeling 'Den Haag en de slavernij'**, waarbij we met een gids de sporen volgen van het slavernijverleden in het Haagse straatbeeld. (1 uur)
- d. **Lezing 'De Houtrustkerk en de Atlantikwall in de Tweede Wereldoorlog'**, waarbij we na de lezing met lichtbeelden ook even de sluis naast de kerk bezoeken, die een belangrijke rol speelde bij het behoud van de kerk en een prachtig uitzicht biedt over het water.

- 13.30 uur Vertrek van de bus voor de stadswandelingen (keuze a, b en c)
- 13.30 uur Lezing door Robert van Venetië in de kerkzaal over de Atlantikwall (keuze d)
- 16.00 uur Afsluiting met hapje en drankje in de Houtrustkerk

Wij nodigen u van harte uit voor deze dag. In verband met de boeking van stadsgidsen wordt het op prijs gesteld als u uiterlijk woensdag 7 augustus wilt laten weten:

- met hoeveel personen u denkt deel te nemen aan deze dag
- welk middagprogramma uw voorkeur heeft (a, b, c of d).

Anmelding graag per e-mail: houtrustkerk@gmail.com, of telefonisch bij Jette Bloemsma, tel. 070-3230687.

Er is voldoende parkeergelegenheid naast de kerk op het terrein van de Europese School. De kerk is ook goed bereikbaar met openbaar vervoer: bus 24 vertrekt vanaf busplatform Den Haag Centraal (uitstappen bij halte Houtrustweg); tram 11 vertrekt bij station Den Haag Hollands Spoor (uitstappen halte Groot Hertoginnelaan). Vandaaruit is het nog 2 resp. 4 minuten lopen.